

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____
din _____ 2018

**pentru aprobarea Metodologiei privind
identificarea activităților și tranzacțiilor suspecte**

În temeiul prevederilor art.11 alin. (9) din Legea nr.308 din 22 decembrie 2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului municipală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 58-66, art. 133), Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Metodologia privind identificarea activităților și tranzacțiilor suspecte, conform anexei.
2. În baza prezentei Metodologii, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor va elabora, cu titlu de recomandare, în termen de 1 lună,:
 - 1) Ghidul privind identificarea activităților sau tranzacțiilor suspecte de spălare a banilor;
 - 2) Ghidul privind procedura cu privire la raportarea activităților sau tranzacțiilor suspecte;
 - 3) Ghidul privind identificarea activităților și tranzacțiilor suspecte de finanțare a terorismului.
3. Organele cu funcții de supraveghere ale entităților raportoare, în termen de 2 luni de la intrarea în vigoare a prezentei hotărâri, în baza evaluării riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului la nivel național, pun la dispoziția entităților raportoare și publică pe paginile web oficiale ale acestora factorii care generează riscuri reduse și sporite pe fiecare sector supravegheat.
4. În termen de 4 luni de la intrarea în vigoare a prezentei hotărâri, entitățile raportoare prevăzute la art. 4 din Legea nr. 308 din 22 decembrie 2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, vor ajusta programele proprii pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului cu informarea Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.

Prim-ministru

Contrasemnează:

Ministrul economiei și infrastructurii

Ministrul justiției

Metodologia privind identificarea activităților și tranzacțiilor suspecte

I. Dispoziții generale

1. Metodologia privind identificarea activităților și tranzacțiilor suspecte (în continuare - Metodologia) stabilește modul de indentificare activităților și tranzacțiilor suspecte care cad sub incidența Legii nr.308 din 22 decembrie 2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

2. Criteriile și factorii de risc, măsurile de precauție privind clienții și abordarea bazată pe risc vor fi indicate și detaliat descrise în programele interne de prevenire și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului adoptate de către entitățile raportoare.

II. Abordarea bazată pe risc a clienților aplicată de către entitățile raportoare în vederea prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului

1. Pentru identificarea activităților și tranzacțiilor suspecte ce cad sub incidența Legii nr.308 din 22 decembrie 2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (în continuare - tranzacții suspecte) entitățile raportoare urmează să aplice procedurile privind abordarea bazată pe risc a tranzacțiilor și clienților.

2. Procesul de abordare bazată pe risc a tranzacțiilor și clienților trebuie să ofere un mecanism eficient pentru identificarea potențialelor riscuri de spălare a banilor și de finanțare a terorismului, asociate cu clienții și tranzacțiile acestora, și care permite entității raportoare să se concentreze doar asupra clienților, activităților și tranzacțiilor ce reprezintă un risc de spălare a banilor și de finanțare a terorismului.

3. Pentru a pune în aplicare o abordare rezonabilă bazată pe risc a tranzacțiilor și clienților, se recomandă entităților raportoare să efectueze evaluarea riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului în sectorul reglementat. Politicile și procedurile interne ale acestora trebuie să determine modul în care entitatea raportoare va gestiona și minimiza riscurile de spălare a banilor și de finanțare a terorismului, în special riscul de imagine, operațional, legal, de concentrare și cel al tehnologiilor informaționale.

4. Evaluarea riscurilor se efectuează la inițierea relației de afaceri și continuă pe parcursul desfășurării acesteia constituind fundamentul unei abordări bazate pe risc, ceea ce permite entității raportoare să înțeleagă cum și în ce măsură relația de afaceri este expusă riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului.

5. Evaluarea gradului de expunere aferent riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului reprezintă abordarea sistematică a principalelor categorii de risc în acest domeniu, prin urmare entitatea raportoare va compila activitatea clientului prin prisma următoarelor riscuri:

1) riscul geografic – la stabilirea riscurilor asociate jurisdicțiilor și zonelor geografice entitățile raportoare vor ține cont de:

- a) zona/jurisdicția în care clientul sau beneficiarul efectiv este înregistrat;
- b) zona/jurisdicția unde clientul sau beneficiarul efectiv activează;
- c) zona/jurisdicția cu care clientul sau beneficiarul efectiv are relații de afaceri.

2) riscul de client – persoane reprezentate prin împuterniciți, persoane expuse politic, persoane ce efectuează tranzacții aparent lipsite de sens economic.

3) riscul de produs – expunerea unui produs economico-financiar riscului de spălarea de bani sau de finanțare a terorismului.

4) riscul de tranzacții – sensibilitatea unor operațiuni determinate de factori interni sau externi sau operațiuni pentru care se folosește cu preponderență numerarul, operațiuni repetate cu sume sub limita de raportare.

6. Riscurile prevăzute la pct. 5. nu poartă un caracter limitativ, ele pot fi diferențiate și printr-o abordare prudentială în funcție de specificul de activitate a clientului.

7. Pentru efectuarea unei evaluări adecvate a riscurilor și vulnerabilităților față de acțiunile de spălare a banilor și finanțare a terorismului pot fi utilizate diferite surse de informație: naționale, internaționale, publice, private.

8. Entitatea raportoare evaluează riscurile bazându-se pe experiența proprie privind diferiți indicatori cu privire la clienți și probabilitatea de apariție a acestor riscuri (caracteristicile clientului, tipurile de tranzacții, țările de interes). Indicatori cu privire la clienți se utilizează pentru crearea sistemelor automatizate de control a metodologiei și procedurilor de raportare corespunzătoare

9. Evaluarea riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului presupune implementarea de către entitatea raportoare a cel puțin următoarelor acțiuni:

- 1) elaborarea regulilor privind cunoașterea clientului;
- 2) monitorizarea continuă a relației de afaceri cu clientul și a activităților, tranzacțiilor acestuia;
- 3) raportarea activităților sau tranzacțiilor suspecte;
- 4) instruirea continuă a angajaților.

10. Identificarea riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului, clienților sau categoriilor de clienți și a tranzacțiilor acestora permite entităților raportoare să stabilească și să pună în aplicare măsuri de precauție privind clienții, controale interne și proceduri pentru a atenua și gestiona cu eficacitate riscurile de spălare a banilor și de finanțare a terorismului.

11. Regulile privind cunoașterea clientului au ca scop formarea unei înțelegeri adecvate a identității reale a fiecărui client, a naturii relației de afaceri și a tranzacțiilor preconizate.

12. Regulile privind cunoașterea clientului includ:

- a) identificarea și verificarea identității fiecărui client într-un timp rezonabil;
- b) stabilirea profilului clienților în baza criteriilor de analiză, cum ar fi: statutul clientului (rezident/non-rezident), efectuarea operațiunilor internaționale, vârsta, funcția și experiența de lucru a clientului, specificul economic-financiar al activității clientului, sumele tranzacționate pe parcursul unei luni, rulajele anuale, sursele principale de venit și de cheltuieli.

c) întreprinderea unor acțiuni adecvate, în vederea identificării și verificării identității beneficiarului efectiv;

d) obținerea informației suplimentare în vederea cunoașterii activității clientului, inclusiv a scopului și a naturii relației de afaceri, precum și a tranzacțiilor preconizate a fi efectuate.

13. Gradul și caracterul monitorizării continue a relației de afaceri cu clientul și a tranzacțiilor acestuia se determină ținând cont de dimensiunea entității raportoare și riscurile de spălare a banilor și finanțare a terorismului la care aceasta se expune.

14. În procesul de aplicare a abordării bazate pe risc a clienților se ia în considerare faptul că nu toate activitățile, tranzacțiile, precum și clienții trebuie monitorizați în același mod. Specificul monitorizării depinde de specificul fiecărui client, produs sau serviciu utilizat de către acesta, de sediul (reședința) clientului și locul efectuării tranzacțiilor (operațiunilor).

15. Entitatea raportoare evaluează periodic (cel puțin anual) sistemul de identificare a activităților și tranzacțiilor suspecte.

16. Entitatea revizuieste (actualizează) periodic abordarea bazată pe risc a clienților ținând cont de evoluția (dinamica) metodelor de spălare a banilor și finanțare a terorismului și de baza evaluării riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului la nivel național

III. Modalitatea de calificare a activităților și tranzacțiilor suspecte

17. Caracterul suspect a activităților și tranzacțiilor se stabilește în baza criteriilor obiective și subiective, conform recomandărilor naționale și internaționale în domeniu, fiind determinat de modul neobișnuit în care se efectuează tranzacțiile în corelare cu indicatorii pe bază de risc, raportat la activitățile curente, criteriile de eficiență economică și practica bancară ale unei persoane fizice sau juridice și la procedurile de cunoaștere a clientului.

18. Entitățile identifică activitățile și tranzacțiile suspecte în baza criteriilor expuse în Ghidul privind identificarea activităților sau tranzacțiilor suspecte de spălare a banilor și le raportează conform modului stabilit de către Serviciu sau la existența unor suspiciuni/îndoieli pe care entitatea raportoare, conform propriilor programe și politici aprobate, le consideră susceptibile de spălarea banilor sau finanțarea terorismului, independent de derogări, scutiri sau limite stabilite, referitor la structura proprietății și structura de control a clientului.

19. Entitățile raportoare acordă atenție sporită tranzacțiilor complexe și neordinare, care nu au o vizibilă justificare economică sau legală.

20. Entitățile raportoare trebuie să dispună de mecanismele necesare pentru identificarea sau monitorizarea tranzacțiilor prin acumularea informațiilor cu scopul cunoașterii activității clientului și minimizării potențialelor riscuri de spălare a banilor și finanțării terorismului asociate acestora.

21. La identificarea clientului și a tranzacțiilor, entitățile raportoare pot utiliza datele statistice privind diferiți indici ce atestă anumite tendințe negative inclusiv rata criminalității, în funcție de anumite caracteristici (zona geografică, vîrstă alte caracteristici.), alte informații, rapoarte relevante, inclusiv cele plasate pe paginile web ale autorităților cu funcții de supraveghere, altor autorități publice și ale altor persoane juridice, surse mass-media.

22. Entitățile raportoare trebuie să fie capabile să demonstreze că amploarea acțiunilor efectuate și consecințele față de client sunt proporționale riscului identificat. Pentru menținerea unui sistem intern eficient de prevenire și combatere a

spălării banilor, conform cerințelor legislației, entitățile raportoare trebuie să aloce resurselor tehnice, financiare și umane.

23. Procedurile și politicile interne de identificare a activităților și tranzacțiilor suspecte se aprobă de persoanele care exercită funcții de conducere în cadrul entității raportoare, iar personalul trebuie să fie periodic instruit în domeniu.

24. Entitatea raportoare trebuie să dispună de cerințe de control asupra sistemului intern de identificare a activităților și tranzacțiilor suspecte. Entitățile raportoare asigură condiții adecvate, astfel încât să fie posibilă informarea rapidă a persoanelor responsabile, inclusiv a persoanelor cu funcții de conducere despre anumite riscuri/amenințări depistate.

25. Tranzacția calificată ca suspectă de către entitatea raportoare nu poate fi raportată suplimentar ca tranzacție limitată sau numerar. Tranzacția calificată ca limitată sau numerar poate fi recalificată în tranzacție suspectă, dar toate tipurile de tranzacții pot fi raportate în contextul activității suspecte a clientului.

26. Entitățile raportoare acordă o atenție sporită evaluării riscurilor, activităților și tranzacțiilor cu clienții din localitatea din stînga Nistrului în scopul cunoașterii activității clientului și evitării potențialelor riscuri de spălare a banilor și finanțare a terorismului.

27. Serviciul și organele cu funcții de supraveghere a entităților raportoare periodic evaluează sistemul de identificare și raportare a activităților și tranzacțiilor suspecte, inclusiv cu informarea entității raportoare despre neconformarea cu prevederile legale.